

WVI INFO °3

Driemaandelijke nieuwsbrief | 27ste jaargang | juli 2026

JAAROVERZICHT 2025

WVI ontzorgt én versterkt

5 GEBIEDS- EN PROJECT- ONTWIKKELING

Naar een actief publiek
grondbeleid

6 PROFESSIONELE WERKLOCATIES

Grond- en uitgiftebeleid
op de sporen

8 HERNIEUWBARE ENERGIE

WVI investeert
ook zelf

10 DUURZAME MOBILITEIT

Van beleidsvoorbereiding
tot realisatie

Vooraf

We helpen onze lokale besturen ook steeds vaker door zelf te investeren

Tijdens onze algemene vergadering op 10 juni in de Europahal in Tielt hebben we traditiegetrouw ons jaarverslag voorgesteld. Voor het eerst sinds meer dan 25 jaar gebeurde dat zonder Geert Sanders als algemeen directeur. In september vorig jaar ging hij met pensioen. Met zijn verbindende aanpak en zijn klare kijk heeft hij van WVI hét verlengstuk van gemeenten in onze regio gemaakt. Met de nieuwe codirectie proberen we zo goed mogelijk in zijn voetsporen te treden – en eigen accenten te leggen om de gemeenten in hun transities te ondersteunen.

In 2025 bleven we lokale besturen helpen en begeleiden op het vlak van expertise en dienstverlening. Dat doen we ook steeds meer door zelf te investeren. De klemtoon lag op het realiseren van schaalvoordelen en innovatieve maar haalbare oplossingen voor uitdagingen

zoals energie en wonen. We profileren ons als een betrokken en professionele partner, die mee evolueert met nieuwe regelgeving en nieuwe maatschappelijke verwachtingen. Door kennis te delen, initiatieven te stimuleren en partners samen te brengen, willen we samen met onze gemeenten blijven bouwen aan een toekomstbestendige regio.

In wat volgt leest u meer over de belangrijkste resultaten die we in 2025 voor de diverse duurzame transities hebben gerealiseerd. Iedereen die daaraan heeft meegewerkt, zowel intern als extern, willen we daarvoor van harte bedanken.

Veel leesplezier – en voor iedereen een ontspannende vakantie!

Johan Proot en Ann Tack
De codirectie

Jaarverslag 2025 integraal lezen?

De integrale tekst van het jaarverslag 2025, met het overzicht van de activiteiten die WVI in elke gemeente heeft ontplooid, kunt u downloaden op onze website: www.wvi.be/lokaal-bestuur/publicaties.

Redactie en vormgeving JAJA.be
Coördinatie Raisa Calleeuw

Verantwoordelijke uitgever Johan Proot en Ann Tack, codirectie, Koning Albert I-laan 122, 8200 Brugge
WVI INFO wordt gedrukt op Lessebo Regular. FSC label.

De algemene vergadering van WVI vond plaats op 10 juni in de Europahal in Tiel.

2025 in vogelvlucht

Ontzorgen én versterken

Voor lokale besturen blijft WVI dé robuuste publieke partner, met efficiënte oplossingen, strategisch denkwerk en sterke betrokkenheid. Steeds vaker starten we zelf trajecten op en ontwikkelen we nieuwe instrumenten en oplossingen.

In onze werking proberen we onze gemeenten maximaal te ontzorgen én te versterken. Daarvoor combineren we advies, begeleiding en coördinatie, regie, uitvoering en investering. Dat doen we op al onze werkvelden.

HOGE VRAAG

Renoveren blijft stevig verankerd in de werking van het Energiehuis WVI. De vraag naar advies, begeleiding en huisbezoeken blijft hoog. Met de

thermodrone stellen we gemeenten in staat om warmteverliezen zeer nauwkeurig in kaart te brengen. Ook de wijkrenovatietrajecten kregen meer gewicht. Onze aanpak verschuift stilaan van individuele begeleiding naar collectieve en buurtgerichte trajecten.

Opvallend is ook de verbreding naar publieke gebouwen en patrimoniumbeheer. De intergemeentelijke patrimoniumbeheerder is ingeburgerd

als drijvende kracht achter de verduurzaming van publieke gebouwen. Door verbruiksdata te screenen en eenvoudige technische ingrepen door te voeren, kunnen gemeenten hun energiekosten fors reduceren. Ook de begeleiding van appartementen, kmo's en de tertiaire sector krijgt meer gewicht.

BREDE WAAIER

In het werkveld hernieuwbare energie ontplooiën we een brede waaier van activiteiten. We begeleiden en adviseren niet alleen, maar zetten ook zelf projecten op. We ontwikkelen energievisies, helpen projecten realiseren en bereiden investeringen in zon en wind voor. Onze assistentiehulp Eerste Hulp Bij Energiegemeenschappen hielp

>

gemeenten om de stap naar hernieuwbare energie te zetten. De vraag naar advies rond leningen en concrete energiemaatregelen, zowel van inwoners als van gemeenten, blijft intussen groot.

Ook ruimte, klimaat en omgeving blijven belangrijke pijlers. We begeleiden gemeenten bij hun visievorming en bij de opmaak van beleidsplannen, uitvoeringsplannen en masterplannen. We zetten ons ook in voor WinVorm-dossiers, die de kwaliteit van het publieke domein verhogen. Voor de klimaattransitie lag de nadruk op ondersteuning bij het burgemeestersconvenant, met concrete klimaatacties en hulp bij de rapportage, op klimaatgesprekken met gemeenten en thematische overlegmomenten. We werkten ook opvallende communicatiecampagnes uit om inwoners positief en laagdrempelig naar klimaatbewuste keuzes te 'nudgen'. Onze natuurstudies versterken de open en groene ruimte. De vraag naar advies en handhaving bij omgevingsvergunningen groeit intussen stevig door, wat de nood aan extra capaciteit bevestigt.

PROJECTEN VAN A TOT Z

We ondersteunen gemeenten bij hun mobiliteitsplannen, verkeersstudies en beleidsontwikkeling, maar ook bij de uitvoering van concrete projecten. We ontwerpen Hoppinpunten en toegankelijke bushaltes en volgen de uitvoering mee op. Via onze aankoopcentrales voor duurzame voertuigen, straatmeubilair en deelfietsen ontzorgen we lokale besturen maximaal. We ontwikkelen ook steeds meer expertise rond digitale innovaties. We willen gemeenten helpen om ze in hun beleid en bestuur te integreren en zo meer datagedreven te werken, veilig, slim en inclusief. Daarbij bouwen we verder op onze ruime ervaring met GIS.

We blijven ook een motor voor intergemeentelijke samenwerking. Regiowerking en grensoverschrijdende samenwerking vergroten de schaal waarop we met gemeenten samenwerken. De kostendelende verenigingen die we op de sporen hebben gezet, blijven intussen groeien. Zij bieden gemeenten extra expertise

Tijdens de algemene vergadering werd het jaarverslag 2025 goedgekeurd, met de belangrijkste realisaties van het voorbije jaar. Tegelijk daagde gastspreker Thomas D'hooge iedereen uit om vooruit te kijken en de horizon te verleggen.

en capaciteit, onder meer voor vergunningen, handhaving, GIS en infrastructuurprojecten. Communicatie en participatie worden steeds meer in onze projecten verankerd. En door voor onze gemeenten Vlaamse en Europese subsidies aan te trekken, komen innoverende projecten binnen hun bereik.

COMPLEXE PROJECTEN

Gebiedsontwikkeling en actief grondbeleid zorgden in 2025 voor enkele blikvangers. Voor de kazernesite in Sijsele hebben we een PPS-partner geselecteerd, die een duurzame en levendige stadswijk zal ontwikkelen, in samenwerking met WVI en de Stad Damme. Daar worden de inwoners nauw bij betrokken. In Veurne gaat de tweede fase van de woonontwikkeling 'Suikerhof' binnenkort van start en werd de Suikerbrug over het kanaal geopend. We vierden ook de 10de verjaardag van het ecologisch volkstuintpark Allonshof – een geslaagd voorbeeld van sociale inbedding. Met nieuwe dossiers zoals Da Vinci in Koekelare, de Beurs in Roeselare en de oude site van koekjesfabriek Destrooper in Lo-Reninge profileren we ons steeds sterker als trekker of regisseur bij complexe projecten. Zo willen we gemeenten ook helpen om dankzij publieke sturing de potenties van hun strategische publieke locaties te benutten.

UITDAGENDE CONTEXT

De economische dynamiek in onze regio blijft hoog, maar het aanbod aan nieuwe bedrijfsgrond wordt krap. WVI verandert daarom mee van koers en zet sterker in op actief grondbeleid, meer ruimtelijk rendement en revitalisering van bestaande bedrijventerreinen. Met Vlaamse subsidies maken we bovenlokale uitgifteplannen op, om in de

Kazerne Sijsele

Gebieds- en projectontwikkeling

Met onze succesvolle kostendelende verenigingen blijven we een motor voor intergemeentelijke samenwerking.

toekomst actief te kunnen sturen op welk bedrijf waar terechtkomt en om strategisch belangrijke spelers een plek te geven.

Ook de woonmarkt heeft het lastig. Met 52 verkochte wooneenheden bleef de verkoop beter overeind dan in 2024, maar nieuwbouw wordt haast onbetaalbaar en de huurprijzen lopen op. Daarom combineren we ons klassieke aanbod van betaalbare verkavelingen met vernieuwende huurprojecten en onderzoeken we ook alternatieve woonvormen. In Wervik ging de spade in de grond voor een nieuwe betaalbare verkaveling, op Heulebrug in Knokke-Heist startten we met de bouw van betaalbare huurwoningen en in Aartrijke rondde we een haalbaarheidsonderzoek af voor een mogelijk coöperatief woonmodel.

GEZONDE PARTNER

Financieel kon WVI het boekjaar afsluiten met een nettowinst van afgerond 1,3 miljoen euro. Dat resultaat is vooral te danken aan de goede verkoop bij ondernemen en eenmalige inkomsten. We moeten de realiteit onder ogen zien: de tijden van grote greenfield-ontwikkelingen en dus van pieken in de verkoop van bedrijfsgrond en kavels zijn voorbij en zullen niet terugkeren. Voor onze West-Vlaamse gemeenten blijft WVI hoe dan ook een financieel gezonde partner.

WVI legt de klemtoon op duurzame, haalbare en kwalitatieve projecten. We ondersteunen gemeenten om een actief publiek grondbeleid te voeren, waarmee ze beleidsdoelen kunnen vertalen in tastbare realisaties.

Kazerne Sijsele. In 2015 hebben we cruciale stappen gezet in de herontwikkeling van de 20,5 hectare grote kazernesite in Sijsele (Damme) tot de duurzame wijk Kwartier 51. Ontwikkelaar Ciril-Brocap werd geselecteerd als private partner voor het ontwerp, de financiering en de realisatie. Ook hebben we de aanpak van de resterende grondwaterverontreiniging voorbereid. Eind september kregen inwoners tijdens een beleevingswandeling zicht op de toekomstplannen voor de site.

Suikerfabriek. Op de Suikerfabrieksite in Veurne vierde het ecologisch volkstuinpark Allonshof zijn tiende verjaardag. Het blijft een inspirerend voorbeeld van hoe ecologie, gemeenschap en gebiedsontwikkeling elkaar kunnen versterken. Ook werd de Suikerbrug officieel geopend, die fietsers en wandelaars veilig naar het historische centrum leidt. Eind 2025 was de eerste fase, goed

voor 150 wooneenheden, vrijwel volledig uitverkocht. Voor 85 woonentiteiten in de tweede fase werden vergunningsaanvragen voorbereid of ingediend.

Koekelare. Zeker voor grootschalige projecten bewijzen samenwerkingsvormen zoals publiek-private samenwerkingen (PPS) hun nut: ze helpen gemeenten om private investeringskracht te koppelen aan publieke kwaliteitsbewaking. Op de site Da Vinci in Koekelare wordt een leegstaande schoolsite van 3,5 hectare omgezet in een wijk met 64 woningen. Om een geschikte PPS-partner te vinden werd een oproep voor een publiek-private samenwerking voorbereid.

Aankooponderhandelingen. WVI werkte ook mee aan kleinere, lokaal verankerde transformaties: de herontwikkeling van De Beurs in Roeselare, de Strategische Spie in Ieper en de site Destrooper in Lo-Reninge. Daarnaast voerden we in 18 dossiers aankooponderhandelingen voor lokale infrastructuur. Een voorbeeld is de grondverwerving voor de uitbreiding van de sport- en recreatiesite in Hooglede, waar we zorgden voor gedragen en juridisch correcte overeenkomsten met eigenaars.

De herontwikkeling van de site Da Vinci in Koekelare

Samen met Stad Nieuwpoort breidt WVI het bestaande bedrijventerrein De Noordvaart uit met 6,8 hectare extra bedrijfsruimte, vooral voor lokale starters en herlokalisering bedrijven.

Professionele werklocaties

Hoewel de vraag naar bedrijfsgrond hoog blijft, is het aanbod erg krap. WVI wil nieuwe ruimte creëren waar mogelijk, bestaande terreinen beter benutten, een grond- en uitgiftebeleid voeren en inzetten op reconversie en revitalisering.

Actief grondbeleid. Bedrijventerreinen zijn essentieel voor groei, innovatie en werkgelegenheid in onze regio, maar

ruimtedruk en de bouwshift maken dat de beschikbare ruimte steeds schaarser wordt. Daardoor dreigen bedrijven uit te wijken naar Noord-Frankrijk.

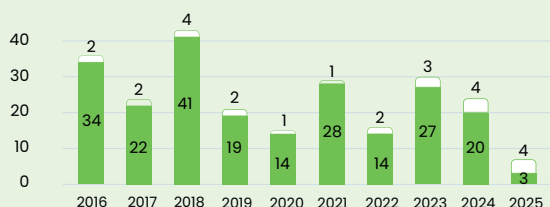
Met onze lokale besturen blijven we aandringen op bijkomende bestemmingen voor bedrijvigheid. We stimuleren bedrijven om de ruimte slim en zuinig te gebruiken, door te schakelen, te stapelen en in de hoogte te bouwen. We gaan versnippering en ongewenste ontwikkelingen tegen, activeren onderbenutte percelen en proberen strategisch belangrijke bedrijven prioritair te huisvesten. Met een doordacht grond- en uitgiftebeleid sturen we actief waar welk bedrijf terechtkomt. In vier goed-gekeurde VLAIO-dossiers werken we daarvoor bovenlokale uitgifteplannen uit. En we zetten in op reconversie en revitalisering om verouderde, verlaten of braakliggende sites weer toekomstbestendig te maken.

de directe omgeving en op de wensen van de stedelijke technische dienst, die een nieuwe locatie nodig heeft. In leper zetten we de revitalisering van het oudere deel van het bedrijventerrein leperleekanaal voort.

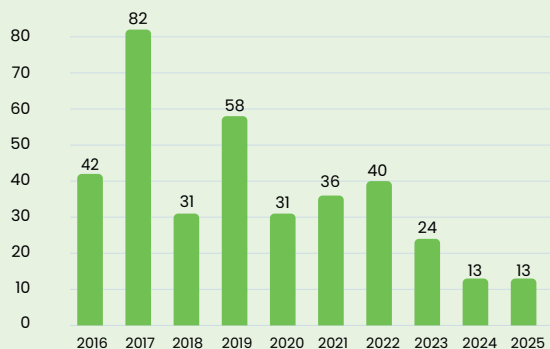
Aan- en verkoop. Er werd slechts 3,2 hectare grond aangekocht voor nieuwe bedrijventerreinen – een historisch laag cijfer. Via actief grondbeleid konden we 4 hectare opnieuw verwerven uit eerder uitgegeven percelen. We verkochten 12,76 hectare grond aan 31 bedrijven op 15 bedrijventerreinen. Daarvan is 6,3 hectare afkomstig uit terugkopen. Daarmee stabiliseerde de verkoop ongeveer op het niveau van 2024, maar ligt hij nog altijd veel lager dan in de jaren daarvoor. Overigens komt de helft van de verkochte oppervlakte voort uit nieuwe invullingen van bestaande sites. Dat bewijst hoe cruciaal een actief publiek grondbeleid en investeringen in reconversie zijn.

Terreinbeheer. In 2025 kregen 200 bedrijventerreinen een standaard terreinbeheer – met opvolging van de verkoopvoorwaarden – en 56 terreinen werden opgevolgd via doorgedreven terreinbeheer, met intensievere terreinbezoeken en technisch onderhoud in het openbaar domein.

Evolutie grondaankopen: aandeel nieuwe terreinen en terugkopen 2016–2025, in hectare

Evolutie grondverkoop (inclusief terugkopen, overdracht openbaar domein/wegenis/groenzone, ...) in hectare

Gepland of in realisatie. In 2025 werkte WVI aan 30 projecten in verschillende ontwikkelingsstadia, samen goed voor 338,4 hectare, waaronder 4 reconversieprojecten van in totaal 19,2 hectare. Blikvangers waren o.a. projecten op de voormalige laurierkwekerij Schrauwen (Beernem) en de Wienerberger-sites in Pittem en Kortemark. In Gistel ging de reconversie van de Galloo-site van start. In overleg met de stad wordt de inrichting afgestemd op uitbreidingsvragen van strategische bedrijven uit

Een blikvanger: de eerste spadesteek voor de bouw van 24 duurzame en betaalbare huurwoningen, op gronden van WVI in Heulebrug (Knokke-Heist)

Betaalbaar wonen

Als partner van de lokale besturen blijft WVI inzetten op betaalbaar, kwalitatief en toekomstgericht wonen. We profileren ons nu ook als ontwikkelaar van betaalbare huurwoningen en verkenner van wooncoöperaties en andere innovatieve woonvormen.

Gepland of in realisatie. Ook in 2025 had de woonmarkt het lastig, met terughoudende kopers, een btw-voordeel

voor renovatie tegenover nieuwbouw en een krappe huurmarkt. Maatwerk, prospectie, functiemenging en nauwe samenwerking met lokale partners blijven noodzakelijk om betaalbaar wonen mogelijk te maken. Er werd gewerkt aan 61 woonprojecten in verschillende stadia, waarvan er 29 effectief in de verkoop waren. Een blikvanger is de realisatie van een nieuwe woonbuurt in Wervik met 58 wooneenheden, die duurzaamheid,

betaalbaarheid en kwaliteit combineert. De totale grondvoorraad van WVI bedroeg eind 2025 1075 hectare.

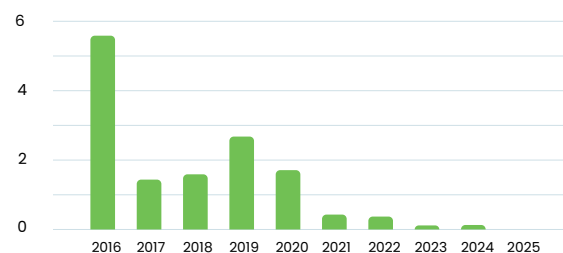
Verkoop. De verkoop trok in 2025 opnieuw wat aan: WVI verkocht 47 bouwkvelds en 5 appartementen (in het Suikerpark in Veurne), samen goed voor 52 woonentiteiten. Dat is meer dan in 2024, maar de verkoop haalt niet het niveau van eerdere jaren. De gemiddelde kavelgrootte bleef dalen tot ongeveer 358 m² per lot – de woonontwikkeling wordt duidelijk compacter.

Aankoop. Nieuwe gronden werden niet aangekocht, vooral door blijvende onzekerheid over realisatiemogelijk-

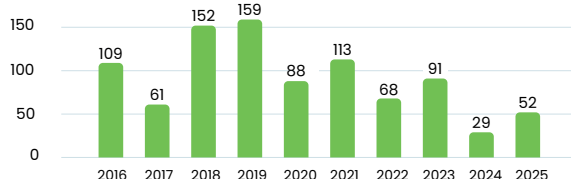
heden en door de verschuiving naar geïntegreerde gebiedsontwikkeling en kleinschalige inbreidingsprojecten. Via wederinkopen kwam wel 1.880 m² grond terug in bezit van WVI.

Huuraanbod. Een mijlpaal was de eerste spadesteek voor 24 duurzame huurwoningen in Heulebrug (Knokke-Heist). Ze worden gebouwd op WVI-gronden en zullen voor minstens 50 jaar worden verhuurd via het Betaalbaar Verhuurkantoor van de gemeente, tegen een prijs die 25 procent onder de marktprijs ligt. Voor gemeenten met hoge vastgoeddruk en hoge nood aan betaalbare huurwoningen wil WVI deze formule zeker verder verkennen.

Evolutie grondaankoop 2016–2025, in hectare

Evolutie grondverkoop woonentiteiten 2016–2025

Renoveren

WVI begeleidt inwoners, lokale besturen, kmo's en bedrijven om gebouwen energiezuiniger te maken. We combineren advies, financiering, begeleiding en sensibilisering.

Advies. Inwoners van 27 deelnemende gemeenten kunnen bij het Energiehuis WVI terecht voor gratis, objectief en betrouwbaar advies over energiebesparing, renovatie en premies. Dat gebeurt drempelverlagend via het Energieloket, het Mobiel Energiehuis en renovatieadviseurs. In 2025 werden ongeveer 7.366 adviesvragen beantwoord en 1.027 renovatieadviezen volledig afgewerkt.

Financiering. Energiezuinig renoveren kost geld. De Mijn VerbouwLening probeert

inwoners over de streep te trekken: ze kunnen tot 60.000 euro lenen tegen een voordelige rentevoet. In 2025 werden 486 aanvragen ingediend, waarvan 347 dossiers werden goedgekeurd, goed voor ruim 13 miljoen euro aan kredieten. Daarnaast kunnen inwoners sinds januari 2025 een beroep doen op Mijn Verbouwbegeleiding. Ze krijgen dan een huisbezoek, een renovatieplan op maat en hulp bij offertes. In 2025 werden al 96 dossiers voorbereid.

Wijkrenovatie. WVI zet sterk in op wijkrenovatie als hefboom voor collectieve verduurzaming. In 2025 deden 15 gemeenten daarvoor een beroep op WVI.

Sensibilisering. Met thermografische scans, gevelscans en – voor het eerst in 2025 – ook thermodrones maken

we warmteverliezen zichtbaar, zodat bewoners beter begrijpen waar renovatie nodig is.

Niet alleen woningen. De focus van WVI gaat verder dan individuele woningen en omvat ook appartementen, publieke gebouwen en de tertiaire sector. Voor appartementsgebouwen ondersteunt WVI verenigingen van mede-eigenaars met kwaliteitsscreenings en kostenramingen, onder meer in Blankenberge en Knokke-Heist. Voor gemeentelijk patrimonium zet WVI projectmedewerkers in om energieverbruik te analyseren en rendabele maatregelen uit te werken. In 2025 gebeurde dat voor vijf gemeenten via KDV Energie. Daarnaast kregen 7 kmo's en dienstverlenende bedrijven via energiecoaches advies voor 'quick-wins', op basis van energiescans.

Het Energiehuis geeft gratis, objectief en betrouwbaar advies over energiebesparing, renovatie en premies.

Met het Mobiel Energiehuis trekken we zelf naar de gemeente en werken we zo extra drempelverlagend.

De thermodrone brengt warmteverliezen nauwkeurig in kaart.

Hernieuwbare energie

WVI speelt een sleutelrol in de energietransitie van lokale besturen en bedrijven en investeert ook zelf in concrete projecten rond zon, wind, warmte en opslag.

Brede waaier. Met Eerste Hulp Bij Energiegemeenschappen (EHBE) helpen we burgers, besturen en kmo's om energiegemeenschappen op te starten. We bieden juridisch, technisch en organisatorisch advies, vooral voor praktijkgerichte casestudies zoals publieke gebouwen, appartementen en thermische netten. In 2025 werden 14 projecten goedgekeurd. In Roeselare gingen we bijvoorbeeld de potentiële meerwaarde na van een batterij-installatie aan een sporthal.

Voor kmo's en bedrijven werden energiscans en adviestrajecten uitgewerkt,

met het oog op verbruiksoptimalisatie en piekafvlakking, onder meer in Koksijde, Oostkamp, Knokke-Heist en Roeselare.

Lokale besturen helpen we om een strategisch kader – een energievisie – uit te werken dat hen op weg zet naar klimaatneutraliteit.

Bedrijven. Om het energiepotentieel op bedrijventerreinen te activeren, stimuleren we het gebruik van dakoppervlakken voor zonne-energie via clausules in verkoopvoorwaarden. We laten bedrijventerreinen screenen op windpotentieel. Elke gemeente kreeg van ons een gratis potentiescan van de bedrijventerreinen op hun grondgebied. We investeerden ook fors in de voorbereiding van nieuwe windprojecten, in samenwerking met lokale besturen. In het project REVOLT werken WVI en de Stad Roeselare aan

een energiemanagementsysteem, dat bedrijven meer grip moet geven op hun energieproductie en -verbruik.

E-mobiliteit. Om de overstap naar e-mobiliteit te versnellen, realiseerden we – samen met Fastned – twee snel-laadstations op bedrijventerreinen in Roeselare en Oostende.

Warmtenet Veurne. In de woonwijk Suikerpark werd het warmtenet operationeel. Het voorziet momenteel al meer dan 150 wonentiteiten van warmte via een koppeling met de nabijgelegen chipsfabriek van PepsiCo. WVI investeerde 750.000 euro in die koppeling, via het Europese LECSEA-project. Het warmtenet heeft de potentie om alle nog geplande 350 wonentiteiten te voorzien van 100% restwarmte.

Ruimte

Als ruimteregisseur begeleidt WVI lokale besturen bij hun ruimtelijke transitie. Krachtlijnen zijn: slim ruimtegebruik, klimaatadaptatie, kernversterking, het behoud van open ruimte en het versterken van biodiversiteit en groenblauwe netwerken.

GBR. Het gemeentelijk beleidsplan ruimte (GBR) helpt gemeenten om ruimtelijke keuzes strategisch te onderbouwen met een samenhangende toekomstvisie. Zo kunnen ze ook

ongewenste ontwikkelingen tegengaan, zoals versnippering en onzorgvuldige verdichting. Bij de opmaak zetten we sterk in op participatie, zodat het beleid inhoudelijk wordt versterkt en maatschappelijk gedragen worden.

In 2025 werkte WVI aan de opmaak van het Gemeentelijk Beleidsplan Ruimte voor Knokke-Heist, Staden (definitief vastgesteld) en Zonnebeke. Daarnaast werden 2 beleidsmatig gewenste ontwikkelingen (BGO's) opgemaakt, die het beleid richting geven maar niet meteen juridisch bindend zijn.

Uitvoeringsplannen. De ruimtelijke toekomstvisie helpen we juridisch verankeren via ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's) en stedenbouwkundige verordeningen (SVO's). RUP's leggen bindende regels vast voor functies, bouw mogelijkheden en gebiedsinrichting terwijl SVO's specifieke voorschriften geven over bouwhoogte, architectuur, perceelsgrootte en ruimtelijke kwaliteit. WVI werkte aan 68 gemeentelijke RUP's en 1 stedenbouwkundige verordening.

Ontwerpend onderzoek. WVI zet ook sterk in op ontwerpend onderzoek en masterplanning, om potenties van plekken aan te boren en maatschappelijk draagvlak te creëren. Voor strategische plekken onderzoeken we scenario's, die dan gestalte krijgen in masterplannen en inrichtingsplannen. Zo helpen we gemeenten om vroegtijdig keuzes af te toetsen en ruimtelijke ambities om te zetten in haalbare projecten. Voorbeelden in 2025 waren de begraafplaatsen in Ardooie, het centrum van Blankenberge, de basisschool in Keiem (Diksmuide), de AVEVE-site in Langemark-Poelkapelle, het slachthuis in Wingene en een patrimoniumvisie voor Tielt.

Herbestemming van een AVEVE-loods in Langemark-Poelkapelle

Klimaat

WVI helpt gemeenten bij hun geïntegreerd klimaatbeleid. Rond drie pijlers – mitigatie, adaptatie en de strijd tegen energiearmoede – werken we voor lokale besturen een aanbod op maat uit.

Kompas. Als kompas voor het lokale klimaatbeleid hanteren we het Europees Burgemeestersconvenant en het Vlaams Lokaal Energie- en Klimaatpact (LEKP). Sinds 2014 werken we samen met 40 gemeenten aan 16 lokale klimaatplannen 2030. Momenteel ligt de focus vooral op uitvoering en rapportage. In 2025 nam WVI de tweejaarlijkse Europese rapportage op zich voor 21 gemeenten. Voor het LEKP blijven we als aanspreekpunt fungeren.

Klimaatacties. Daarnaast ondersteunt WVI concrete klimaatacties. Dat gebeurt via ondersteunende dienstverlening, zoals een adviesloket, nieuwsbrieven en regionaal overleg,

maar ook via maatwerkopdrachten rond communicatie, participatie en projectbegeleiding. Zo ontwikkelden we voor 15 gemeenten een kant-en-klare communicatiecampagne. Het doel: inwoners positief en laagdrempelig te 'nudgen' naar klimaatbewuste keuzes rond duurzaam verplaatsen, energie, water en groen. Zo maken we abstracte klimaatdoelen herkenbaar en concreet – en versterken we meteen ook het lokale draagvlak voor de klimaattransitie.

Natuur. Open en groene ruimte draagt bij aan biodiversiteit, klimaatbestendigheid en welzijn. Door te ontharden en te vergroenen versterken we het groen-blauwe netwerk, dat ruimte biedt aan natuur, verkoeling en recreatie. We zetten onze expertise in voor natuuronderzoek, natuurvisies en beheerplannen. In 2025 leverde dat 8 gemeentelijke en 6 regionale natuurstudies op. Een blikvanger was het geïntegreerd beheerplan

voor de vestingen en het Hoornwerkpark van Ieper. Dat brengt erfgoedzorg, natuurbeheer, recreatie en communicatie samen in één duidelijke langetermijnvisie.

Overleg. WVI organiseert regionaal overleg voor milieuverantwoordelijken, regionaal klimaatoverleg voor schepenen en ambtenaren, en een jaarlijks thematisch overleg, waarop in 2025 het thema warmte centraal stond. In 2025 voerden we met 35 lokale besturen klimaatgesprekken, als voorbereiding op de meerjarenplannen 2026-2031.

Omgevingsvergunningen

WVI begeleidt lokale besturen op het gebied van omgevingsvergunningen, handhaving en kennisdeling. Met onze expertise in milieuwetgeving, ruimtelijke ordening en handhaving leveren we flexibel maatwerk.

Omgevingsvergunningen. WVI biedt expertise rond milieuwetgeving en ruimtelijke ordening. De dienstverlening is flexibel: gemeenten kunnen per dossier beslissen om advies in te winnen of gebruik te maken van eerstelijnsadvies. Zo boden we de gemeente Kortemark dringende ondersteuning om de dienstverlening te waarborgen, na de uitval van de omgevingsambtenaar: drie WVI-experts zorgden wekelijks voor de advisering van lopende vergunningsaanvragen.

In 2025 ondersteunden we 11 gemeenten bij 247 milieugerelateerde dossiers – adviezen bij vergunningsaanvragen en de opmaak van milieuvergunningen voor gemeentelijke inrichtingen. WVI beheert ook het VLAREM-eerstelijnsadviesloket, voor vragen over milieuregeling.

Voor stedenbouw behandelden we voor 15 gemeenten 432 dossiers, via kostendelende verenigingen of op ad-hocbasis.

Omgevingshandhaving. Handhaving – in combinatie met duidelijke afspraken en opvolging – is erg effectief om scheve situaties recht te zetten en de ruimtelijke kwaliteit te herstellen. Sinds 2018 zetten we intergemeentelijke toezichthouders in om een evenwichtig lokaal ruimtelijk beleid te waarborgen. Deze toezichthouders treden op als verbalisant voor ruimtelijke ordening, milieu en

onroerend erfgoed. De nadruk ligt op zachte handhaving, met de klemtoon op sensibilisering, advies en bemiddeling. De toezichthouders werken nauw samen met lokale besturen en kunnen helpen bij het opstellen van een handhavingsbeleidsplan, zodat de handhaving afgestemd blijft op de lokale beleidsprioriteiten. In 2025 waren vijf handhavers actief voor 29 gemeenten. Zij kregen 944 meldingen, vooral over niet-vergunde constructies, verhardingen en geluids- of geurhinder. Dat resulteerde in 440 handavingsdossiers.

Handhaving helpt om verwaarloosde sites op te ruimen, zoals hier in Tielt.

Duurzame mobiliteit

WVI zet lokale besturen op weg naar een duurzaam, slim en regionaal afgestemd mobiliteitsbeleid. De klemtoon ligt op basisbereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid. We bieden ondersteuning van beleidsvoorbereiding tot concrete realisaties.

Ondersteuning beleid. In 2025 begeleidde WVI 4 gemeenten bij het actualiseren van hun mobiliteitsplannen. Daarnaast maakten we voor 6 gemeenten

mobiliteitsstudies en mobiliteitstoetsen. Die brengen de impact van het verkeer in kaart en helpen gemeenten zo om beter onderbouwde keuzes te kunnen maken. Gemeenten kunnen onze experts inzetten als extra capaciteit voor hun mobiliteitsdiensten, bijvoorbeeld voor participatietrajecten, signalisatieplannen of de opmaak van verkeersreglementen. In de vier West-Vlaamse vervoerregio's Westhoek, Midwest, Brugge en Oostende bewaakt WVI het evenwicht tussen lokale noden en een gezamenlijke regionale

visie en beheren we raamovereenkomsten voor deelmobiliteit.

Hoppinpunten. WVI helpt gemeenten om hun Hoppinpunten te realiseren en bushaltes toegankelijk te maken voor personen met een beperking. We staan in voor het volledige traject, van ontwerp en vergunning tot aanbesteding en werfopvolging. In 2025 ging het om 11 projecten in 8 gemeenten.

Aankoopcentrales. Via aankoopcentrales ontzorgt WVI gemeentebesturen en zorgen we voor scherpe prijzen. In 2025 werden binnen het werkingsgebied 40 duurzame voertuigen aangekocht via Gestroomd.be. Vier gemeenten maakten gebruik van de aankoopcentrale voor straatmeubilair en fietsvoorzieningen in het openbaar domein. WVI organiseerde voor de vervoerregio's ook de aanbestedingen voor deelwagens (via aanbieder Claus2you) en deelfietsen (via Hoppy). Dat resulteerde in de uitrol van bijna 96 deelwagens, waarvan 63 elektrisch, en van 705 deelfietsen. De deelfietsen passen in het doel om de 'last mile' – de eerste of laatste kilometers van een openbaarvervoertraject – beter en duurzamer op te vangen.

WVI organiseerde de aanbesteding voor deelfietsen (foto links) en helpt gemeenten om hun Hoppinpunten te realiseren (rechts)

Overzicht van 7 kostendelende verenigingen (KDV's)

Intergemeentelijk & regionaal samenwerken

Ook in intergemeentelijke en regionale samenwerkingen zetten we in op ontzorging: we organiseren en coördineren samenwerkingsverbanden en initiëren en beheren kostendelende verenigingen (KDV).

Intergemeentelijk. WVI ondersteunt lokale besturen bij complexe taken via kostendelende verenigingen (KDV). Zo kunnen ze gespecialiseerde expertise delen die anders moeilijk te vinden of te financieren is. WVI fungeert als

organisator en coördinator: we nemen de aanwerving, payroll en administratie van het intergemeentelijk personeel voor onze rekening. De voorbije jaren hebben we 7 KDV's op de sporen gezet, o.a. voor GIS, informatieveiligheid, preventieadviseurs, advies bij en handhaving van omgevingsvergunningen, energierenovaties en ontzorging bij infrastructuurwerken.

Regionaal. WVI faciliteert de regiowerking in vier West-Vlaamse regio's door het burgemeestersoverleg inhoudelijk en praktisch te ondersteunen. In elke regio stimuleren we bovendien de kennisdeling en praktische samenwerking tussen (adjunct-)algemeen directeurs.

In het Westhoekoverleg de dienstverlenende vereniging (DVV) Westhoek lag de focus op thema's zoals wind-energie, zorg en de uitrol van glasvezel. DVV Westhoek is actief in domeinen zoals wonen, vrije tijd en sociaal beleid. De DVV Midwest versterkte de bestuurskracht via projecten rond erfgoed, welzijn en digitale maturiteit. In 2025 werd ook het strategisch plan voor 2026-2031 voorbereid. In de regio Brugge richtte het overleg zich o.a. op het cultuurbeleid, de UitPAS en ruimtelijke ordening. In de Middenkust stonden de afvalproblematiek, zorg en sociale economie centraal.

Grensoverschrijdend. WVI is partner in 2 Europese Groeperingen voor Territoriale Samenwerking (EGTS) in Noord-Frankrijk. De EGTS Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai streeft naar een duurzaam, solidair en innovatief leefgebied, met projecten rond o.a. groen-blauwe netwerken, jongerenparticipatie en het mediaplatform media-connect.eu. De EGTS West-Vlaanderen/Flandre-Dunkerque-Côte d'Opale legde de klemtoon op taal en cultuur, publiek grondbeleid en de economische ontwikkeling van de regio. Een mijlpaal was de ondertekening van het Moerenverdrag, dat de grensoverschrijdende aanpak van overstromingsrisico's moet coördineren.

Communicatie en participatie

WVI helpt lokale besturen om inwoners effectief te betrekken en breed gedragen beleidskeuzes met hun inzichten te verrijken. Dat doen we met maatwerk, opleidingen en uitwisseling in een lerend netwerk.

Maatwerk. WVI biedt maatwerkbegeleiding voor participatietrajecten, ook bij complexe of gevoelige thema's. Daarvoor zetten we een brede waaier van methodieken in, van infomarkten en gesprekstafels tot representatieve enquêtes. WVI verzorgt het traject van het startoverleg met het lokaal bestuur tot en met de inhoudelijke opvolging en terugkoppeling. Zo organiseerden we in Zedelgem een participatieavond over het nieuwe mobiliteitsplan, om te informeren, maar vooral te luisteren naar ervaringen en ideeën van inwoners.

Opleiding. Daarnaast organiseert WVI praktijkgerichte opleidingen om medewerkers van lokale besturen sterker te maken in participatie. Ze gaan o.a. over participatiemethodieken, impactvol presenteren, omgaan met mondige burgers en efficiënt vergaderen.

Uitwisseling. Het Lerend Netwerk Participatie brengt sinds 2020 twee keer per jaar lokale besturen samen om ervaringen en expertise uit te wisselen. In 2025 ging de eerste sessie over participatie binnen ruimtelijke planning, klimaat en mobiliteit, met praktische tools en methodes om burgers doelgericht te betrekken. In de tweede sessie stond de verantwoorde inzet van artificiële intelligentie in de publieke sector centraal, met aandacht voor toepassingen zoals beeldanalyse, AI-ondersteund zoeken en beleidsvoorbereiding.

Subsidies

WVI helpt gemeenten om Vlaamse en Europese subsidiekansen op te sporen, te benutten en uit te voeren. Zo kunnen ze vernieuwende projecten realiseren die anders moeilijk haalbaar zouden zijn.

Drie opties. WVI biedt die ondersteuning op drie manieren. Kleine advies- en infovragen beantwoorden we snel en kosteloos. We zetten ook zelf projecten in gang waarbij gemeenten kunnen aansluiten, meestal zonder kosten voor het uitschrijven van het project. Ten slotte bieden we ondersteuning op maat om partners te zoeken, aanvragen te schrijven, budgetten op te maken en de uitvoering te coördineren. We richten ons vooral op werkvelden zoals energie, klimaat, duurzame mobiliteit, biodiversiteit en digitale vernieuwing.

Vlaams. In 2025 begeleidde WVI onder meer Revolt en TherMAI binnen City of Things, het pilootproject Energetisch patrimoniumbeheer, en verschillende trajecten rond bovenlokaal uitgiftebeleid. Binnen de Lokale Gebiedsdeals Droogte waren we actief in de Gebiedscoalitie Leievallei.

Europees. WVI was betrokken bij ECOBoost en SCEPA binnen Interreg North-West Europe, bij FOSSTER binnen Life en bij NextGen Lokale Besturen, een digitale transformatie voor een efficiëntere regio binnen EFRO Vlaanderen.

Participatie – zoals hier over het mobiliteitsplan in Zedelgem – draagt bij tot breed gedragen beleidskeuzes

Inspiratiesessies rond AI zetten in op concrete toepassingen in de lokale praktijk.

Via het City of Things programma (VLAIO) ontwikkelt WVI o.a. het energieplatform REVOLT.

Data en digitale vernieuwing

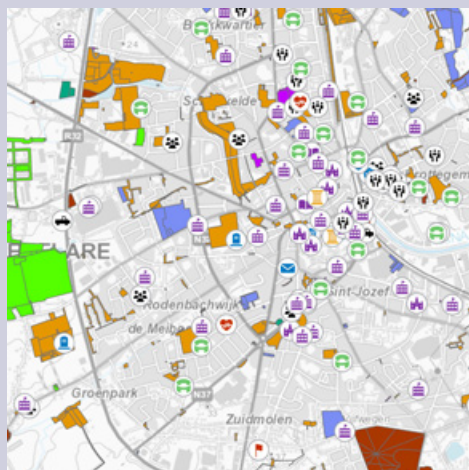
Als partner voor de digitale transitie slaat WVI de brug tussen technologie en lokale bestuurspraktijk: datagedreven digitale innovaties moeten helpen om veiliger, slimmer en inclusiever te werken.

Veilig en slim. WVI ondersteunt lokale besturen met intergemeentelijke Data Protection Officers (DPO), die 15 besturen begeleiden rond informatie-veiligheid, privacy en de naleving van GDPR en NIS2. Ze zorgen ervoor dat privacy en veiligheid in de dagelijkse werking worden verankerd. Daarnaast helpen we gemeenten om artificiële intelligentie verantwoord in te zetten voor taken zoals tekstverwerking, analyse, verslaggeving en het doorzoeken van documenten. Een intern AI-kernteam vertaalt technologische evoluties naar de lokale praktijk.

GIS. WVI combineert al meer dan 25 jaar data met geografische informatie-systemen. Door gegevens ruimtelijk te visualiseren en te analyseren, maken we in allerlei domeinen trends en verbanden zichtbaar, zodat lokale besturen hun beleid kunnen onderbouwen en hun dienstverlening en communicatie datagedreven kunnen verbeteren.

Inclusie. Een groep burgers heeft maar beperkte digitale vaardigheden of zelfs geen internettoegang. Daarom ondersteunen we gemeenten om een inclusief digitaal beleid uit te bouwen. In 2025 was WVI projectverantwoordelijke voor Digibank Westkust en E-WIN in De Panne, Nieuwpoort, Koksijde en Veurne. In de Westhoek werkte WVI mee aan NextGen Lokale Besturen, een EFRO-project rond digitale transformatie in 17 gemeenten, en aan WestWave Westhoek.

Kennisdeling. Get Smart evolueerde van een webinarformule naar een fysiek en netwerkgericht model, met bijeenkomsten over AI en cybersecurity en een derde Inspiratiedag in Brugge over het belang van AI voor beleid en praktijk. We brachten West-Vlaamse DPO's samen, organiseerden 4 GISCO-netwerkbijeenkomsten en boden via WVI Academy opleidingen aan.

Een interactieve kansenkaart van publieke eigendommen (zoals hier voor Roeselare) toont kansen voor het grondbeleid.

RETOURADRES
WVI – Rotsa Calleuw
Koning Albert I-laan 122
B-8200 Brugge

bpost
PB-PP
BELGIË(N) - BELGIQUE

02140

Afzender
Atgitekantoor Gent X
PS09470

WVI

Koning Albert I-laan 122
8200 Brugge
050 36 71 71
info@wvi.be
www.wvi.be